

Zápis z Pracovní skupiny 21.11.2013

1. informace jednotlivých členů PS o úrovni bibliografického popisu včetně používání autorizovaných selekčních údajů a unifikovaných názvů v knihovnách jejich kraje/oboru, o zastoupení/používání formátů MARC 21 x UNIMARC, o zastoupení/používání knihovnických systémů – [viz příloha:](#)

2. přehled základních změn v bibliografickém popisu podle RDA, srovnání s AACR2R - viz materiály A.Schiffa

<http://faculty.washington.edu/aschiff/>

3. Schválení Minimálního záznamu pro textové monografické zdroje pro Souborný katalog ČR

<https://ipk.nkp.cz/docs/kp/minimalni-zaznam-rda-marc-21-pro-textove-monograficke-zdroje>

4. Schválení doporučené úrovně záznamu pro textové monografické zdroje

Doporučená úroveň záznamu zahrnuje údaje minimálního záznamu rozšířené o tato pole:

130 - Unifikovaný název (pro anonymní dílo)

- podpole \$a \$f \$k \$l \$n \$p \$7

240 - Unifikovaný název (pro dílo s autorem v poli 1XX)

- podpole \$a \$f \$k \$l \$n \$p \$7

337 - Typ média

- podpole \$a \$b \$2 (podrobněji k vyplňování pole viz Minimální záznam, poznámka k polím 336 a 338)

730 - Unifikovaný název (pro další dílo v dokumentu - anonymní)

- podpole \$a \$f \$k \$l \$n \$p \$7

700, 710, 711 - Jméno osoby/korporace/konference (přidání podpolí pro zápis unifikovaného názvu v rámci záhlaví typu Autor/Název)

- podpole \$t \$f \$k \$l \$n \$p \$7

800 - Vedlejší záhlaví pro edice – osobní jméno

- podpole \$a \$b \$c \$d \$q \$t \$n \$p

810 - Vedlejší záhlaví pro edice – korporace

- podpole \$a \$b \$c \$t \$n \$p

811 - Vedlejší záhlaví pro edice – jméno akce

- podpole \$a \$c \$e \$q \$t \$n \$p

830 - Vedlejší záhlaví pro edice - unifikovaný název

- podpole \$a \$n \$p

* * * * *

Pole 130, 240 a 730 pro unifikovaný název a podpole názvových údajů v polích 700, 710 a 711 umožní po doplnění formátu MARC 21 nebo zavedení nového formátu vygenerovat alespoň částečné údaje o díle a vyjádření.

Nové pole 337 (společně s poli 336 a 338, která jsou součástí Minimálního záznamu) nahrazuje dosavadní podpole 245 \$h.

5. Harmonogram přechodu na RDA:

- rok 2013
 - schválení Minimálního záznamu pro textové monografické zdroje
 - návrh Doporučeného záznamu pro textové monografické zdroje
 - překlad dodatků MARC 21

- rok 2014
 - schválení Minimálního záznamu pro pokračující zdroje, speciální zdroje a pro analytický popis
 - vytvoření základní metodiky bibliografického popisu – příručka bude volně přístupná na webu
 - vydání dodatků MARC 21 v tištěné podobě
 - technická příprava knihovních systémů a SK ČR na přechod na RDA
 - testování postupů

- rok 2015
 - e-learningové kurzy
 - čtvrtletí - školení školitelů (tj. členů PS)
 - duben - přechod na zpracování podle RDA

6. Vlastní text RDA se vzhledem ke stále probíhajícím změnám a úpravám prozatím nebude překládat, v originále je k dispozici na adrese: <http://access.rdatoolkit.org/>

Přístup do textu pravidel je placený, obsah a některé další informace na stránkách jsou přístupné volně.

7. Přijímání záznamů do SK ČR:

- záznamy popsané podle AACR se přijímají do března 2015
- záznamy popsané podle RDA se přijímají od dubna 2015

- SK ČR připraví bližší instrukce pro přijímání záznamů; případné výjimky bude nutno projednat individuálně se SK ČR
- i pro RDA zůstává zachována subminimální úroveň záznamů

8. Přebírání záznamů ze zahraničníchází (LC, OCLC apod.):

Záleží na potřebách a možnostech knihovny. Doporučuje se záznamy upravovat podle AACR2R. Souborný katalog bude přijímat záznamy zpracované podle RDA až od dubna 2015 (případně dřívější přijímání bude včas oznámeno). Jestliže knihovna bude ve své databázi mít záznamy RDA, bylo by nutno je zaslat dodatečně nebo k již existujícímu záznamu v SK pouze připsat vlastní siglu.

9. Povinné používání unifikovaných názvů podle RDA

Vzhledem k tomu, že pravidla RDA počítají se zápisem unifikovaného názvu ve všech záznamech, je vhodné postupně začít s jejich častějším používáním s tím, že od dubna 2015 budou povinné v rámci Doporučeného záznamu. Z kapacitních důvodů nebude mít pravděpodobně žádná ze zúčastněných knihoven (včetně NK ČR) možnost zpracovávat ve všech případech úplně autoritní záznamy pro unifikované názvy. Proto na přechodnou dobu připustíme vytváření neautorizovaných unifikovaných názvů; to znamená, že unifikované názvy sice musejí být vytvářeny podle platných pravidel a příslušných interpretací, ale nebudou mít svůj autoritní záznam ani číslo autority. Unifikované názvy budou mít významnou roli také později při přechodu na nový formát (pravděpodobně BIBFRAME).

10. Český překlad nových dodatků k formátu MARC 21 byl dokončen, dodatky budou publikovány během příštího roku. Před zasedáním Pracovní skupiny byly na webu NK předběžně vystaveny ty dodatky (nová pole a aktualizace již existujících polí), které bezprostředně souvisí s návrhem nového minimálního a doporučeného záznamu.

11. V souvislosti s přechodem na pravidla RDA Pracovní skupina doporučuje knihovnám, které tak dosud neučinily, přechod na formát MARC 21.

V mnoha knihovnách dosud používaný formát UNIMARC neumožňuje zápis některých údajů potřebných pro popis podle RDA a prozatím nic nenasvědčuje tomu, že by mělo u formátu k těmto úpravám dojít. Pro potřeby minimálního záznamu lze pro zápis povinných údajů v UNIMARCu nadefinovat národní pole, přesto musíme očekávat vyšší ztrátovost dat při sdílení záznamů i při zasílání záznamů do Souborného katalogu ČR.

NK je pověřena předat doporučení garantovi VISK o změně podmínek podpory grantů: od roku 2016 podporovat pouze projekty, které budou garantovat používání pravidel RDA a formátu MARC 21, případně UNIMARC „doplněný“ tak, aby po konverzi splňoval požadavky Minimálního záznamu RDA/MARC 21. Výjimka by byla pouze pro retrokonverzi záznamů ze starých katalogů.

Přítomný zástupce firmy LANius se zmínil o možnosti úpravy ceny v případě většího počtu objednávek na přechod k formátu MARC 21. Bylo by tedy vhodné, aby se knihovny dohodly na společném jednání s dodavateli (možná i v případě jiných systémů).

NK předá podnět garantovi VISK, zda by bylo možné podpořit žádosti o upgrade systémů na MARC 21.

12. NK připraví na r. 2014 samostatné jednání PS k unifikovaným názvům.

13. Členové PS uspořádají v r. 2014 ve svých krajích/oborech školení ke katalogizaci - informace o přípravě RDA, rozdíly AACR2R x RDA, unifikované názvy, nová pole MARC 21.